

ARCHITTEKTURU

ZA

CENA

BULLETIN

2/16

2016

ČESKÁ

ČESKÁ

ARCHITTEKTURU

Přestavba chaty, Avent, 2013, autoři: Savioz Fabrizzi
Architectes, Sion, foto Thomas Jantscher

Obchodní škola, Fribourg, 2011, autoři: Graber Pulver
Architekten AG, Berne/Zurich, foto Georg Aerni

Studentský dům, Ženeva, 2012, autoři: Lacroix Chessex,
foto Radek Brunecký

ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ O KULTURNÍ ROLI ARCHITEKTURY VE ŠVÝCARSKU

Během své činnosti ve výborech profesních organizací SIA (Svaz inženýrů a architektů Švýcarska) a FAS (Federace architektů Švýcarska) jsem vždy považoval za jeden z jejich podstatných úkolů informovat širokou veřejnost o příkladných architektonických dílech a seznámit ji s kulturní rolí architektury a s „uměním“ kvalitně stavět naše životní prostředí.

1 Soutěžní přehlídka Distanction Romande d'Architecture

Od roku 1985 se nám podařilo zorganizovat nejprve ve zdejší kantonu Vaud cenu architektury staveb realizovaných na jeho území, která se později rozšířila na celé území francouzské části Švýcarska – Romandii. Ceny v soutěžní přehlídce „Distanction Romande d'Architecture“ (DRA) se udělují každé čtyři roky. Výběr staveb provádí nezávislá porota. Prvním krokem výběru je nominace 20–30 děl. Poté je udělováno větší množství cen. V roce 2014 proběhla soutěž již potřetí a přihlásilo se do ní 289 realizací postavených v letech 2010–2014. Deset z nich získalo ocenění.

Olivňování kulturních světů

Dnes je DRA společně organizována všemi profesními svazy – SIA, FAS, FSAI, GPA, za podpory kantonů a měst. Jejimi nejdůležitějšími centry jsou Lausanne a Ženeva. V principu se zde odráží nezávislost a bohatost kulturních světů jednotlivých částí Švýcarska. Každý z nich silně poznamenal historii architektury. Ten francouzský svět, mimo jiné, v první polovině 20. století osobností Le Corbusiera, původem ze švýcarského La Chaux-de-Fonds, dále založením CIAM (Centre International Architecture Moderne) v roce 1928 v La Sarraz nedaleko Lausanne a také založením UIA (Union International des Architectes) v Lausanne v roce 1948.

Důraz na kvalitu prostředí

Cílem DRA je seznámit širokou veřejnost s vynikajícími díly. Zdůraznit kulturní roli hodnotného stavění a utváření kvalitního životního prostředí. Výběr děl není orientován jen na architekturu samotnou, ale také na inženýrské stavby, krajinu a zahradní architekturu. Kladení důrazu na kvalitu architektonického díla neznámá hledat prestižní příklady architektury. Ceny dostávají i jednoduché, ekonomicky nenáročné realizace mladých architektů nebo inženýrské stavby.

Udělování cen je vždy silně spjata nejen s osobností architekta, ale nezapomíná ani na důležitou roli stavebníka a dodavatelů: „hodnotné

stavění je založeno na pozitivní synergii jeho tří nezávislých spoluúčastníků: osvíceného stavebníka, zručného řemeslníka a tvůrčího architekta.“¹

Publikace i putovní výstavy

Oficiální vyhlášení výsledků soutěžní přehlídky se objevuje v tisku a je doprovázeno výstavou a široce distribuovanou publikací. Putovní výstava je během jednoho roku místem „otevření architektury“ širokému publiku, nejen ve Švýcarsku, ale i v cizině. Výstava DRA 2010 se uskutečnila v roce 2013 také v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze.

2 Návštěvní dny architektury SIA

Základní profesní organizace SIA organizuje v posledních letech dva návštěvní víkendy architektonických děl určené pro širokou veřejnost. Princip je jednoduchý: architekt, člen SIA, přihlásí svou stavbu, jejíž návštěvu poté se stavebníkem zorganizuje. SIA při této příležitosti vydává publikaci se základními informacemi o stavbách (fotografie, adresa), která je veřejnosti k dispozici. Zároveň vycházejí pozvánky a další informace v tisku a na internetových stránkách. Akce má rok od roku větší úspěch. Například rodiny s dětmi se rozhodnout navštívit o květnovém víkendu rodinné domy, protože se třeba chystají stavět také jeden pro sebe.

Členství architekta v SIA je garancí kvality realizací

Jediným kritériem pro přihlašování staveb do návštěvního víkendu je členství v SIA. Jiná kritéria výběru nejsou dána, což je na druhé straně pro každého člena výzva k osobní zodpovědnosti za organizaci návštěv svých realizací. Návštěvní dny dávají příležitost o architektuře přímo mluvit a diskutovat s lidmi, kteří „přišli a chtějí ji pochopit“, což je ideální situace k prezentaci hodnotných výsledků práce naší profese. Přestává být abstraktní a stává se konkrétním světem našeho života.

Ivan Koleček
český architekt žijící ve Švýcarsku,
člen poroty České ceny za architekturu